

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ

**Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»**

Навчально-науковий інститут соціальних і гуманітарних наук

Кафедра політології і міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова приймальної комісії

Олена КАРАМАН

«29» квітня 2024 року

ПРОГРАМА

**Вступного випробування для вступу на навчання
за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти
спеціальності 052 «Політологія»
на основі здобутих рівня вищої освіти**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний іспит зі спеціальності 052 – Політологія для навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем доктора філософії за ОНП «Політологія» має на меті визначення рівня готовності вступників до здійснення науково-дослідницької діяльності, здібностей до: здобуття теоретичних знань; формування умінь, навичок та фахових компетенцій, достатніх для генерування нових ідей в сфері політичної науки; розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницької діяльності; оволодіння методологією та дослідницьким інструментарієм сучасної політичної науки; та здійснення педагогічної діяльності; здійснення власного наукового дослідження на принципах академічної доброчесності, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії вступники повинні мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Щоб успішно скласти екзамен, вступники повинні

знати:

- категоріальний і понятійний апарат сучасної політологічної теорії;
- основні етапи розвитку національної і зарубіжної політичної думки;
- принципи і особливості організації політичної і державної влади в Україні і в зарубіжних країнах;
- основні підходи і школи сучасної політичної теорії, теорії міжнародних відносин, їх концептуальні і методологічні особливості;
- базові засади методології політичних досліджень.

вміти:

- самостійно вести політичні дослідження, розробляти програми конкретних досліджень, виробляти рекомендації щодо впровадження окремих політик на різних рівнях;
- знаходити і аналізувати політичну інформацію, обробляти її з допомогою сучасних методів;
- володіти навичками теоретичного аналізу і узагальнення соціально-політичної інформації;
- володіти навичками прогнозування, розробляти рекомендації для вирішення практичних питань центральними і місцевими органами влади, суспільно-політичними організаціями, партіями тощо, надавати їм теоретичну і методичну допомогу з вивчення і аналізу політичного життя суспільства та регіонів;
- проводити аналіз і давати оцінку прийнятим рішенням, постановам органів законодавчої, виконавчої влади, партійних і громадських організацій, їх лідерів;
- перекладати оригінальну спеціальну літературу, редагувати наукові тексти, вільно володіти однією з іноземних мов у своїй професійній діяльності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Історія політичної науки. Політичні ідеї Давньо-східних цивілізацій. Політичні вчення у Стародавній Греції. Політична етика Сократа. Вчення Платона про «ідеальну державу». Вчення Аристотеля про політику. Політико-правова думка Стародавнього Риму. Поняття держави у вченні Цицерона. Особливості політичної думки епохи Середньовіччя. Політичні ідеї у вченні Августина Блаженного. Політичний зміст доктрини Фоми Аквінського. Політико-правові ідеї Марсілія Падуанського. Вчення Ж. Бодена про суверенітет. Політико-правова думка Візантійської імперії. Кодекс Юстиніана. Особливості політичної думки Нового часу. Н. Макіавеллі як основоположник науки про політику. Політичні ідеї Г. Гроція. Т. Гоббс про виникнення і сутність держави. Дж. Локк як основоположник теоретичної системи класичного лібералізму. Дж. Монтеск'є про форми держави і поділ влади. Класичний лібералізм (Б. Констан, І. Бентам, А. Токвіль). Ліберально-демократичні концепції у Північній Америці (Т. Джефферсон, Д. Медісон). Вчення про державу і владу у філософії І. Канта. Органічна теорія держави Г. Спенсера. Політичні погляди Л. Гумпловича. Вчення про громадянське суспільство, державу та право у філософії Г. В. Ф. Гегеля. Політична філософія Ф. Ніцше. Марксистське вчення про політику, державу і владу. Особливості російської політичної думки. Сучасна американська політологічна школа. Французька політологічна школа. Розвиток політичної науки у Великій Британії та Німеччині в ХХ-ХХІ ст. Політична думка країн Центральної Європи ХХ-ХХІ ст.

Влада в політичному житті суспільства. Сутність та особливості політичної влади та її головні особливості. Форми і методи здійснення політичної влади. Проблеми легітимності влади.

Політична система суспільства як базова категорія сучасної політології. Особливості системного підходу до вивчення суспільства. Основні теоретичні моделі політичної системи суспільства. Функції політичної системи суспільства. Типологія політичних систем. Структура політичної системи суспільства. Політична система як сукупність взаємодіючих підсистем: інституціональної, комунікативної, функціональної, нормативної, політико-культурної. Тенденції розвитку політичних систем. Порівняльна характеристика політичних систем країн світу. Політична система сучасної України.

Політичний режим. Сутність та основні складові політичного режиму. Типологія політичних режимів. Політичні й державні режими. Основні типи політичних режимів сучасності: тоталітарні, авторитарні, демократичні. Демократія як суспільне явище і наукове поняття. Основні концепції демократії. Політичні принципи демократії. Демократія як механізм політичної взаємодії. Динаміка політичних режимів.

Держава як основний інститут політичної системи. Політика і держава. Основні форми державного правління. Основні форми державного устрою. Виникнення та сутність держави. Теорії походження держави. Держава як головне знаряддя політичної влади у суспільстві. Ознаки і функції держави. Типологія держав. Концепція правової держави. Поділ влади як один з основних

принципів правової держави. Соціальна держава. Механізми здійснення державної влади. Бюрократія в структурі державної влади. Форми державного правління і державного устрою. Тенденції розвитку сучасної держави. Конституція України про будову і механізми здійснення державної влади.

Держава як управлінська система. Співвідношення понять «державне управління», «публічне управління» та «публічне адміністрування». Методи державного управління та їх характеристики. Органи державної влади в системі публічного управління. Поняття «державний апарат» і «державна служба». Місцеве самоврядування як складова публічного управління. Система адміністративно-територіального устрою як механізм управління державою. Особливості територіальної організації влади в Україні.

Сутність громадянського суспільства. Громадянське суспільство та його роль у функціонуванні сучасних демократичних країн. Сутність та основні ознаки правової держави. Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства. Громадянське суспільство як джерело політичних інтересів. Інститути громадянського суспільства. Громадські організації і рухи в політичному житті суспільства. Самоврядування як політичний інструмент громадянського суспільства. Політична роль засобів масової комунікації. Вплив Інтернету на політику.

Партія як політичний інститут та суб'єкт політики. Основні ознаки і функції політичних партій. Типологія політичних партій і партійних систем. Сучасні партійні системи. Становлення багатопартійності в Україні. Громадсько-політичні об'єднання та суспільно-політичні рухи в політичному житті суспільства. Теорія груп інтересів та груп тиску. Лобізм. Моделі та механізми функціонального представництва інтересів (клієнтели, кланова система представництва інтересів; корпоративізм та некорпоративізм, плюралістична система представництва інтересів). NR та PR в політичній діяльності. Нормативно-правове регулювання діяльності груп інтересів та груп тиску в Україні.

Поняття політичної еліти. Класичні та сучасні демократичні концепції еліт. Структурно-функціональний і ціннісний підходи до визначення політичних еліт. Політичні еліти як суб'єкти політичного процесу. Типи та функції політичних еліт у сучасному суспільстві. Роль мас та еліт у демократичних транзитах. Особливості політичної еліти незалежної України. Лідерство як закономірність політичного життя суспільства. Сутність та витоки політичного лідерства. Типологія і функції політичного лідерства. Особливості політичного лідерства в сучасних умовах. Характерні риси політичного лідера та основні вимоги до нього. Проблеми формування політичного лідерства і політичних еліт в сучасній Україні.

Поняття політичного процесу. Структура політичного процесу. Основні типи політичних процесів. Глобальні та регіональні процеси. Революційні та еволюційні, закриті та відкриті, стабільні та нестабільні політичні процеси. Форми здійснення політичного процесу. Суб'єкти політичного процесу. Багатовимірність та суперечливість політичних процесів. Трансформація й модернізація як політичні процеси сучасності. Специфіка політичних процесів

демократичного суспільства. Особливості трансформації тоталітарних та авторитарних режимів у сучасні демократії. Сутність демократизації як політичного процесу. Демократичний транзит як процес переходу до демократії. Особливості демократичного транзиту в Україні. Модернізаційний підхід до аналізу політичних процесів. Революція, реформи і політична модернізація. Основні моделі політичної модернізації. Суперечливо-кризовий характер модернізаційних процесів у сучасному світі.

Поняття політичного конфлікту. Конфлікт і злагода у політичному процесі. Сутність, типологія та функції соціально-політичних конфліктів. Суб'єкти та об'єкти політичного конфлікту. Стадії визрівання та розвитку політичних конфліктів. Політична криза і способи виходу з неї. Особливості компромісно-консенсусного подолання конфліктів. Конфліктність українського суспільства та шляхи досягнення суспільної злагоди.

Особа як суб'єкт політики. Рівні залучення особи у політику. Основні форми політичної участі. Сутність політичної соціалізації особи. Основні напрями та умови політичної соціалізації. Проблеми політичної соціалізації в сучасному українському суспільстві. Особа як учасник політичного процесу. Особливості та структура політичної поведінки особи, групи, мас. Типологія політичної поведінки. Специфіка масової поведінки в політиці. Характерні риси поведінки маси: публіка і натовп. Регуляція політичної поведінки. Особливості політичної поведінки в умовах трансформації політичного режиму.

Участь громадян у визначенні та здійсненні політики. Політична соціалізація як процес становлення громадсько-політичних якостей людини, її політичних інтересів та політичної культури. Політична культура як елемент політичної системи. Історичні типи політичної культури. Політична свідомість: сутність, структура, функції. Політична ідеологія, її роль у політиці. Основні сучасні ідеологічні доктрини. Мораль і політика. Проблема співвідношення цілей та засобів в політиці. Політична етика.

Політична діяльність: структура та форми. Політичне функціонування та політична участь. Основні форми консенсусного та радикального стилів політичної діяльності. Політичний екстремізм. Насильство як елемент політичного життя. Шляхи обмеження насильства в політиці. Політична пасивність та активність. Політична діяльність як наука та мистецтво. Раціональне та ірраціональне в політичній діяльності.

Політичне рішення як складова політичної діяльності. Теорія прийняття політичних рішень як галузь науки про політику. Структура політичного рішення. Класифікація політичних рішень за суб'єктом, об'єктом, результатам, методами і процедурами прийняття, за масштабами порушених інтересів. Допустимі, оптимальні та ефективні рішення. «Відкриті» і «закриті» рішення. Етапи прийняття політичних рішень: підготовчий, етап постановки цілей, етап їх реалізації. Фактори, що впливають на прийняття і сприйняття політичного рішення. Орієнтація на цінності, на ресурси і на рішення проблеми. Методи прийняття політичних рішень. Проблема забезпечення оптимальності та ефективності політичних рішень.

Сутність системного аналізу, його основні принципи та категорії.

Поняття суспільної системи. Політика як система. Основні характеристики політичних систем під кутом зору системного аналізу. Теоретичне моделювання політичних систем. Класичні моделі політичних систем. Розвиток системних досліджень політики в сучасній політології. Теоретичне і практичне значення системного аналізу політики.

Політичний аналіз і прогнозування як необхідні умови ефективності політичного процесу. Політична ситуація як основний предмет прикладного політичного аналізу. Основні типи та напрями політичного прогнозування. Типи прогнозів: пошуковий, нормативний, вірогіднісний та ін. Основні напрями прогнозування, його етапи. Методологія політичного прогнозування. Прогнозування та моделювання в політології. Надійність політичного прогнозу. Передбачуване і непередбачуване в суспільно-політичному житті. Раціональне та ірраціональне у політичній науці та практиці. Політичний ризик у діяльності суб'єктів політики, прогнозування його можливих наслідків. Втілення планів і прогнозів у політичних рішеннях і діях. Соціальне прогнозування і моделювання. Футурологія.

Інформація як особливий ресурс наукової діяльності. Інформація в структурі політичних досліджень. Теоретична і емпірична інформація про політичні явища та процеси. Джерела інформації і їх основні типи. Основні етапи інформаційно-аналітичної роботи. Політичний консалтинг.

Поняття політичного маркетингу та менеджменту. Основні методи маркетингових досліджень у політиці. Політична реклама, паблікрілейшнз та іміджмейкерство в структурі політичного маркетингу. Політичний менеджмент як система управління політичними процесами. Складові політичного менеджменту. Планування, організація, мотивація і контроль як основні принципи менеджменту. Аналітичний аспект політичного менеджменту. Класифікація та особливості діяльності політичних менеджерів. Зв'язок політичного маркетингу і політичного менеджменту.

Політичні технології. Політична кампанія як сукупність технологій. Вибори та виборчі кампанії. Складові виборчих кампаній. Виборчі системи. Основні типи виборчих систем. Законодавче регулювання виборів і політичні технології їх проведення. Виборча кампанія: етапи, особливості проведення. Еволюція виборчої системи України. Взаємозв'язок виборчої та партійної систем. Електоральні технології.

Маніпулятивна складова політики. Міфотворчість як знаряддя політичного маніпулювання. Сутність та механізми політичної пропаганди та агітації. Психологічна та інформаційна війна в політиці.

Поняття світового політичного процесу. Міжнародні відносини як складова світового політичного процесу. Сутність та основні функції зовнішньої політики. Основні цілі й засоби зовнішньої політики держави. Основні напрями зовнішньої політики української держави.

Основні тенденції розвитку сучасного політичного процесу: глобалізація, регіоналізація. Етапи процесу політичної інтеграції. Характерні риси процесу глобальної регіоналізації. Прояви глобальної регіоналізації. Наслідки глобальної регіоналізації для глобалізаційних процесів сучасного світу.

Співвідношення глобалізації і глобальної регіоналізації.

Глобальні процеси як феномен і об'єкт міждисциплінарних досліджень сучасної науки. Характер протиріч і динаміка розвитку сучасної цивілізації. Нові небезпеки і ризики, притаманні процесу глобалізації. Провідна роль політичної складової в сучасних глобалістських дослідженнях. Місце і значення в них соціально-гуманітарних наук. Основні завдання і проблеми політичної глобалістики. Методологія вивчення глобальних процесів: системний підхід, структурно-функціональний аналіз, цивілізаційний аналіз, компаративний підхід, політична герменевтика, методи математичного моделювання і прогнозування тощо.

Основні глобальні проблеми сучасності. Концепція сталого розвитку. Нове місце та характер війн в сучасному світі. Гібридні війни. Політика української держави в умовах глобалізації сучасного суспільно-політичного життя.

Національні інтереси і пріоритети зовнішньої політики України: геополітичні, економічні, військово-політичні, регіональні. Участь в рішенні європейських і міжнародних проблем. Сприяння розвитку національної економіки. Забезпечення прав людини і основних свобод. Забезпечення міжнародної підтримки в захисті суверенітету України. Роль засобів масової інформації в умовах сучасного політичного розвитку. Інформаційна політика в Україні: суть і механізми реалізації. Зміст і принципи інформаційно-ідеологічного забезпечення зовнішньої політики. Захист національних інтересів. Економічний аспект глобалізації і виклики для України. Основні моделі національної безпеки. Зовнішні та внутрішні загрози національній безпеці України та перспективні можливості їх подолання в євроінтеграційних умовах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Бадер А. В. Політичні системи та збройне насилля: цілісно-системний аналіз : монографія / А. В. Бадер – Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2020. – 320 с.

Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації: нова світова політична економія. Ніка-Центр. 2011. 405 с.

Берега А. В. Реформування публічної влади: сучасні концепції та політична практика: монографія. *НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького*. Логос. 2012. 359 с.

Бурдяк В. Теоретичні і методологічні аспекти політологічних досліджень.

Вибори і виборчі системи : навч. посіб. Київ : Персонал, 2011. 160 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/vib_vibysyst.pdf

Гедікова Н. П. Європейський та український лібералізм: теорія і практика : навч. посіб. Одеса : ВМВ, 2013. 284 с.

Гелей С. Д., Рутар С. М. Політико-правові системи світу : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 346 с.

Гелей С., Рутар С., Кендус С. Політико-правові системи світу. Л.: Вид-во Львівської комерційної академії, 2004. 224 с.

Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Загальна теорія політики: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.

Гетьманчук М. П. Політологія: хрестоматія. Львів: ЛьвДУВС, 2011. 600 с.

Горбатенко В. П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика.

Горбатенко В. П., Бульбенюк С. С. Політична трансформація в сучасному світі: навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал». 2010. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/polit_transform.pdf

Грін Р. 48 законів влади. Пер. з англ. Л. Герасимчук. *Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»*. 2022. 608 с.

Демиденко Н. Політологія: навчальний посібник. Суми. Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. 2022. 318 с.

Демократичний транзит у країнах Вишеградської групи й Україні: вибрані аспекти: навч. посіб. / за ред. Дмитра Шевчука та Віталія Лебедюка. Острог.: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2018. 224 с.

Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. - Львів : «Новий Світ-2000», 2017. - Т.2.: ХХ - початок ХХІ ст. - 598 с.

Камінська Н. В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна : монографія. Київ : КНТ, 2014. 414 с.

Кельман М. С., Мельник Н.В. Самоорганізація народу як фактор формування громадянського суспільства в Україні: монографія. Львів: Видавництво «Растр-7», 2018. 212 с.

Київ: Генеза, 2006. 400 с.

Ключкович А. Загальна теорія політики. Програма навчального курсу для студентів спеціальності «Політологія» (за вимогами кредитно-модульної системи): Методичний посібник. Ужгород, 2008. 52 с.

Мадіссон В. В., Кадлубович Т. І., Черняк Д. С., Пархоменко Н. В. Політична система сучасного суспільства : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2015. 229 с. URL:

https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2647/3/20150223_Maddison_NP.pdf.

Мальський М., Мацяк М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. 3-є вид., перероблене і доп. - К.: Знання, 2007. - 461 с.

Маслов Ю. К. Центральна та Східна Європа в пошуках сучасної системи влади : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2015. 387 с.

Мироненко П. В. Форма правління: політичні трансформації на зламу століть : монографія. Київ : ВЦ «Академія», 2014. 220 с.

Монолатій І. С. Теорія політичних партій та партійних систем : навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Політологія». Івано-Франківськ : Плай, 2011. 80 с.

Навчальний посібник. У 2- част. Чернівці: Рута, 2005.

Наїм М. Занепад влади: від владних кабінетів до полів битви й церков, а потім до держави, або чомусь сьогодні бути при владі означає зовсім інше, ніж колись. Пер. з англ. О. Дем'янчук. *Форс Україна*. 2018. 449 с.

Неліпа Д. В. Системний аналіз в політології. Підручник. К.: Центр учбової літератури., 2013. 304 с.

Неліпа Д. Системний аналіз в політології: підручник. Центр навчальної літератури. 2019. 304 с.

Остапець Ю., Токарь М. Теоретико-методологічні підходи до вивчення суспільно-політичних інститутів та процесів: колективна монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 560 с.

Парламентаризм : підручник / В. А. Гошовська та ін. Київ : НАДУ, 2016. 672 с. 37

Петришин О. О. Правові засади місцевого самоврядування в зарубіжних країнах та Україні: теоретико-правовий та порівняльний аналіз : монографія. Харків : Право, 2014. 192 с. URL: <https://dbms.institute/wpcontent/uploads/2018/10/.pdf>

Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами : монографія / за заг. ред. Ф. М. Рудича. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2016. 488 с.

Політична думка ХХ - початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. Львів: Новий Світ-2000, 2016. Том 1.516 с.

Політична думка ХХ - початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. - Львів : «Новий Світ-2000», 2016. Т.1.

Політична наука в Україні. 1991-2016: у 2 т. Т.1 Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України, Ін-т політ, і етносоц. досліджень ім. І.Ф. Кураса. К.: Парадам, вид-во, 2016. 656 с.

Політична система сучасного суспільства: навчальний посібник / В. В. Мадісон, Т. І. Кадлубович, Д. С. Черняк, Н. В. Пархоменко. К.: КНУТД, 2015. 229 с.

Політична система України: конституційна модель та політичні практики: монографія. Кол. авт.: Зеленько Г. І. (кер., наук. ред.) та ін. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. 536 с.

Політична структуризація парламентів країн Центральної Європи : монографія. Львів : ПАІС, 2014. 352 с.

Політичні партії: теорія та функціональні практики :навч. посіб./Новакова О. В., Агафонова Г. С., Моїсеєва А. С., Струнін П. А. Луганськ : Вид-во СХУ ім.В.Дала, 2014. 300 с.
URL:<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7307/Political.pdf;jsessionid=56AE479A484122A64DC7BDD5DC5A2422?sequence=3>

Політичні системи світу: кредитно-модульний курс : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 218 с. URL:
<https://zh.bok2.org/book/3239693/c11f4d>

Політичні трансформації у країнах Центральної Європи наприкінці ХХ- на початку ХХІ століть: Навчальний посібник / Упоряд. М. Лендшел. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2016. 464 с.

Політологічна енциклопедія. Навчальний посібник. Умань, 2016. 548 с.

Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна та ін. Харків: Право, 2015. 815 с.

Політологічний енциклопедичний словник / уклад.:Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін.; за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2015. 816 с.

Політологія : підручник / М. П. Требін та ін. ; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право. 2018. 460 с.

Політологія: Підручник / За заг. ред. М. Вегеша. К.: Знання, 2008. 384 с.

Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу / за заг. ред. В. Бакірова, М. Сазонова. Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2008. 576 с.

Порівняльна політологія : навч. посіб. Київ : МАУП, 2006. 148 с. URL:
<http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/politologia.pdf>

Правові основи розвитку сучасних політичних систем: досвід та перспективи : монографія / Скрипнюк О. В., Василевич Г. О., Архоменко Н. М. та ін. ; передм. Ю. С. Шемшученка та Г. О. Василевича. Київ : Вид-во «Юридична думка», 2013. 290 с. 53

Публічна політика : навч. посіб. / Телешун С. О., Ситник С. В., Рейтерович І. В. та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна. Київ : НАДУ, 2016. 340 с

Роберт А. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція / О.Д. Білогорський (пер.з англ.). – Х. : Каравела, 2002. – 216 с.

Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір. Львів: Тріада плюс, 2004. 392 с.

Романюк А.С. Еволюція політичних інститутів. Коли і за яких обставин сформувалися політичні інститути?: навч. посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 184 с

Романюк А.С. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи. – Львів: Вид.центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 393 с.

Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія : дослідження структур, мотивів і результатів. Пер. з 2-го англ. вид. Київ : АртЕк, 2001. 224 с.

Серьогіна С. Г. Форма правління: питання конституційно-правової теорії та практики : монографія. Харків: Право, 2011. 768 с. URL:
<https://pravoizdat.com.ua/image/data/Files/200/1-20.pdf>

Стойко О. М. Трансформація політичних інститутів у сучасних перехідних суспільствах : монографія. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; «Логос», 2016. 416 с. URL: http://idpnan.org.ua/files/stoykoo.m.-transformatsiya-politichnih-institutiv-u-suchasnih-perehidnih-suspilstvah-_d_.pdf

Талдикін О. В. Теорія влади. Структурно-логічні схеми і таблиці. *Дніпропр. держ. універ. внутр. справ.* 2020. 164 с.

Теорія політичних партій та партійних систем : навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «політологія» / Монолатій Іван Сергійович (укл.). Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2018. 78 с.

Троян С. С. Порівняльні політичні системи сучасності: Навчальний посібник. К., 2003.

Хома Н. М. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. 2-е вид., перероб. і доп. Львів: «Новий Світ–2000», 2017. 1000 с.

Цвих В. Ф., Батрименко О.В. Політологія: підручник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 671 с.

Шабанов М. О. Сучасні політичні режими: концептуальні засади та практичний вимір : навчальний посібник. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. 2022. 142 с.

Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин: навч. посіб. / С.О. Шергін. - Дипломатична академія України при МЗС України, 2013. - 204 с.

Шляхтун П. П. Політологічний термінологічний словник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Київський університет, 2015. 543 с.

Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: підручник. *Центр учбової літератури.* 2021. 472 с.

Ярош Б.О., Ярош О.Б. Загальна теорія політики: Навч. посіб. для студ. спец. «Політологія» вищ. навч. закладів. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 240 с.

Acemoglu D., Johnson S. Power and Progress: Our Thousand-Year Struggle Over Technology and Prosperity. London, Basic Books. 2023. 560 p.

Alemis G. A. Political Systems and Their Relationship to the Economy and Freedom. Independently Published, 2021. 190 p.

Geddes B., Wright J., Frantz E. How Dictatorship Work Power, Personalization, and Collapse. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 270 p.

Kalmar I. White But Not Quite. Central Europe's Illiberal Revolt. Bristol University Press. 2022. 334 p.

Lansford T. Political Handbook of the World 2022-2023. Revised and updated edition. University of Southern Mississippi, Gulf Coast. 2023. 2256 p.

Mahler G. Comparative Politics: Exploring Concepts and Institutions Across Nations, 6th edition, 2019.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання; -

- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;

- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування.